

Werkplan Brabants Heem 2022

Concept ter bespreking en vaststelling in de Raad van Aangeslotenen 25 november 2021

75 jaar Brabants Heem

Heemkundekringen versterken en verbinden met het accent op

- 1. Immaterieel Erfgoed**
- 2. Brabants Erfgoedweekend**

In samenwerking met partners in het erfgoed-werkveld.

Waar in dit werkplan wordt gesproken over heemkundekringen worden ook bedoeld de aangesloten erfgoedverenigingen, historische verenigingen en studiekringen.

Inleiding: Pandemie-beperkingen

Twee opeenvolgende jaren had de corona-pandemie grote invloed op de activiteiten van de heemkundekringen en op die van Brabants Heem. Dit werkplan is geschreven in de hoop dat in 2022 alle heemkundekringen weer volop actief kunnen zijn, de heemcentra weer open zijn, exposities kunnen worden bezocht, lezingen kunnen worden gehouden. Dit werkplan is geschreven in de hoop dat ook Brabants Heem weer volop actief kan zijn met het geven van workshops, het houden van regio-overleggen, de raad van aangeslotenen, lezingen op locatie en op internet, stimuleren van onderzoek, publicaties en vernieuwing en het gebruik van social media als een belangrijke informatiebron voor heemkundekringen, hun achterban en andere geïnteresseerden.

In 2020 en naar verwachting ook in 2021 zijn vanwege het gedwongen lagere activiteitsniveau overschotten op de jaarrekening gerealiseerd. Deze overschotten staan op de balans als corona-reserve. De provincie heeft ingestemd met een bestemmingsplan dat Brabants Heem voor die reserve heeft opgezet. Hopelijk kan dat in 2022 in volle vaart worden opgepakt.

Het allerbelangrijkste daarbij is dat vrijwilligers van de heemkundekringen weer onbelemmerd hun passie kunnen beoefenen, vrij bij elkaar kunnen komen om samen te werken aan de beoefening van geschiedenis, erfgoed heemkunde, monumenten, tradities, genealogie, archeologie, enzovoorts, een belangrijker pijler voor de cultuur-historische identiteit van Brabant.

En Brabants Heem bestaat in 2022 75 jaar. Enkele bijzondere initiatieven mogen dit jubileum kleur geven.

De kracht van Brabants Heem

De kracht van Brabants Heem is dat het een koepelorganisatie is van 126 heemkundekringen met een achterban van ruim 33.000 leden. Deze heemkundekringen vormen een dekkend netwerk over de provincie. De leden van deze heemkundekringen zijn allemaal vrijwilligers die zich met hart en ziel inzetten voor de geschiedenis en cultuur van hun gemeente. Binnen de heemkundekringen is heel veel kennis over de lokale geschiedenis aanwezig. Door De Koerier, de nieuwsbrief en de website bereikt Brabants Heem iedereen die is geïnteresseerd in Brabant.

Het lokale werk gebeurt door de vrijwilligers in de heemkundekringen, waarbij de heemkundekringen zelf de eigen prioriteiten bepalen en de eigen doelstellingen formuleren.

Brabants Heem versterkt en verbindt heemkundekringen door kennis en ervaringen te delen en regiobijeenkomsten en workshops te organiseren.

De heemkundekringen hebben de komende jaren de taak hun werkveld te verbreden met immaterieel erfgoed, erfgoedtoerisme, behoud van cultuurhistorische landschappen en historische structuren, de zorg voor de toekomst van erfgoed, etc., met de profilering van Brabant als kompas, de vier verhaallijnen: bevochten Brabant, religieus Brabant, bestuurlijk Brabant en innovatief Brabant. De ensembles van aandachtspunten en prioriteiten verschillen per gemeente en dus ook per heemkundekring. Daarnaast hebben de heemkundekringen ook een belangrijke rol bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie.

Brabants Heem heeft de ambitie krachtig de weg te vervolgen die zij is ingegaan met het Beleidsplan 2020-2025, waarin drie onderwerpen centraal staan: versterken, verbinden en verleiden: het versterken van de heemkundekringen, het verbinden van alle erfgoedorganisaties in Brabant en het verleiden van veel meer geïnteresseerden voor het prachtige erfgoedwerkveld. Brabants Heem versterkt de heemkundekringen door het organiseren van cursussen, workshops en kennisdeling op de regiobijeenkomsten. Bij het vormgeven van het thema immaterieel erfgoed wordt aan heemkundekringen gevraagd om samen te werken met andere (erfgoed) partners. Tijdens het Brabants Erfgoed Weekend helpt Brabants Heem heemkundekringen om jong en oud te verleiden met aansprekende activiteiten.

Voor de kracht van Brabants Heem en van de bij haar aangesloten heemkundekringen is Erfgoed Brabant een heel wezenlijke partner. Denk bijvoorbeeld aan de digitalisering via Memorix Maior, de hulp bij het organiseren van workshops en colleges. En operationeel beheert Erfgoed Brabant diensten als de administratie, het archief en de postbus.

75 jaar Brabants Heem

Brabants Heem bestaat in februari 2022 75 jaar. Dit jubileum vieren wij met een aantal feestelijke initiatieven.

In het najaar van 2022 zal de bijeenkomst van de Raad van Aangeslotenen een feestelijk karakter krijgen. Naast inspirerende lezingen over het belang van heemkunde en het aandeel van vrijwilligers bij het onderzoek naar en de presentatie van de geschiedenis en cultuur van Brabant, zal een boek worden aangeboden aan de Commissaris van de Koning dat een overzicht biedt van de lokale tradities, c.q. immaterieel erfgoed, die symbool staan voor de identiteit van Brabant. Het boek zal een cadeau zijn aan alle heemkundekringen en te koop zijn voor alle inwoners van de provincie.

Een boek over tradities in Brabant

Brabants Heem wil de heemkundekringen ook sterker maken op het gebied van immaterieel erfgoed. De ambitie is dat alle heemkundekringen de komende jaren een volledige inventarisatie gaan maken van al het immaterieel erfgoed in hun werkgebied. Denk daarbij aan de grote tradities zoals bloemencorso's, Mariaprocessies of carnaval, maar ook aan de vele dagelijkse tradities zoals geboortebord buiten zetten, abraham zien, driekoningen zingen, de boekentas buiten hangen, dauwtrappen, worstenbrood bakken en eten, enzovoorts. Dat willen we doen in overeenstemming met de UNESCO-richtlijnen, dus van onderop en in samenspraak met de gemeenschappen. Als eerste fase van dit enorme project komt er eind 2022 een boek uit over Brabantse tradities, waarbij het de gedachte is dat alle 125 aangesloten heemkundekringen een traditie aanleveren die symbool staat voor de identiteit van hun gemeente. Voor de inventarisatie zal in 2022 als voorbeeld door vier heemkundekringen het voortouw worden genomen.

Brabants Erfgoedweekend

Al enkele jaren wil Brabants Heem via de heemkundekringen gezicht geven aan het Brabants Erfgoedweekend in het weekend van Open Monumentendag, tweede weekend van september. Het thema van 2022 is duurzaamheid. Via regio-overleg en via de beschikbare media zullen de heemkundekringen worden opgeroepen in het Brabants Erfgoedweekend activiteiten te organiseren en een zo groot mogelijk publiek te bereiken.

Om kleur te geven aan het Brabants Erfgoedweekend ontvangen alle aangesloten heemkundekringen een speciaal ontworpen banner.

Een open deur voor andere erfgoedorganisaties dan de traditionele heemkundekringen

Het 75-jarig jubileum is een mooi moment om de deur van Brabants Heem open te zetten voor andersoortige erfgoedorganisaties dan de traditionele heemkundekringen. Denk aan stichtingen die zich inzetten voor één traditie of voor behoud en benutting van een specifiek monument. Ook deze Stichtingen zijn gebaat bij diverse activiteiten van Brabants Heem zoals workshops. Wel moet zorgvuldig worden gekeken naar de aard van lidmaatschap, die anders zal zijn dan die van de plaatselijke breed georiënteerde heemkundekring.

Een open deur voor vernieuwing

Het Boekenfonds wordt omgezet in een fonds, waarin ruimte komt voor de mogelijkheid dat Brabants Heem de aangesloten heemkundekringen financiële ondersteuning biedt bij activiteiten die niet vallen onder de reguliere activiteiten van een heemkundekring, bijvoorbeeld het opzetten van een thematische website, het ontwikkelen van educatieprojecten, het ombouwen van een tijdschrift voor een groter publiek, het maken van een film, etc. Voorlopig kunnen we vanuit het coronareserve-bestemmingsplan hieraan meer aandacht geven.

Onderscheiding

Heemkundekringen die 75 jaar bestaan ontvangen van Brabants Heem een jubileumcadeau dat functioneert als een onderscheiding. De jubilerende kring krijgt een beeldje van pastoor Binck, oprichter van Brabants Heem.

Speerpunten 2022

Brabants Heem wil naast het vieren van het 75-jarig jubileum het immaterieel erfgoed en het Brabants Erfgoed Weekend verder ontwikkelen en vormgeven.

Immaterieel erfgoed

Immaterieel erfgoed is altijd een belangrijk inhoudelijk thema geweest binnen Brabants Heem, alleen werd het toen volkscultuur en/of tradities genoemd. Zo heeft Brabants Heem de leerstoel Volkscultuur in Brabant, nu Cultuur in Brabant, aan de Universiteit Tilburg opgericht. Het is de ambitie van Brabants Heem om de komende jaren immaterieel erfgoed bij de heemkundekringen op de kaart te zetten, hen te verbinden met de immaterieel erfgoed gemeenschappen en hen tools te geven om het immaterieel erfgoed in hun gemeente te inventariseren en documenteren. In 2022 zal Brabants Heem de heemkundekringen oproepen om mee te werken aan een boek over de lokale Brabantse tradities die symbool staan voor de identiteit van hun gemeente. Dit boek wordt op het jubileumfeest aangeboden aan de Commissaris van de Koning, als vertegenwoordiger van alle inwoners van Noord-Brabant. Met brieven, nieuwsbrieven en artikelen in de Koerier worden de heemkundekringen warm gemaakt voor dit boek. Ook zal immaterieel erfgoed het thema zijn op de Raad van Aangeslotenen in het najaar 2021. Verder gaat Brabants Heem in 2022 in vier pilotgemeenten het immaterieel erfgoed volgens UNESCO richtlijnen, dus van onderop en in samenwerking met de immaterieel erfgoed gemeenschappen, inventariseren en documenteren. Van dit proces wordt regelmatig verslag gedaan aan de heemkundekringen. Het is een experiment waarin kennis en ervaring delen een belangrijk onderdeel is. Als laatste zal de jaarlijkse Volkscultuurdag omgezet worden in vier middagen verspreid over de provincie. Op deze middagen staan de immaterieel erfgoed gemeenschappen centraal en kunnen de heemkundekringen kennis maken met het beoefenen van immaterieel erfgoed.

Brabants Erfgoedweekend

Brabant Heem heeft de ambitie om de heemkundekringen lokaal en regionaal te laten samenwerken met elkaar en met de andere (erfgoed) organisaties. Dat doet ze door het organiseren van een Brabants Erfgoed Weekend. In overleg met de Open Monumenten Dag zullen heemkundekringen extra activiteiten organiseren in het tweede weekend van september. In 2020 is hiermee een begin gemaakt. In 2022 is het thema duurzaamheid. Actueel is dat wij anders met de aarde om zullen moeten gaan. Wat kunnen wij daarvan leren uit het verleden?

Natuurbehoud versus woningbouw zijn problemen waar Brabant de komende tijd over na zal moeten denken. Heemkundekringen kunnen een waardevolle bijdrage hieraan leveren. In 2022 krijgen alle heemkundekringen een banner waarmee ze het Brabants Erfgoed Weekend kunnen promoten.

Beschrijving per kerntaak

In onderstaande paragrafen worden de concrete activiteiten op de agenda van 2022 per kerntaak geschetst.

Kerntaak A

HEEMKUNDE, ERFGOED EN GESCHIEDENIS

- Onderzoek, publicaties en archieven
- Immaterieel erfgoed en erfgoedtoerisme
- Archeologie en monumenten

Heemkundekringen zijn in hun activiteiten afhankelijk van de beschikbare medewerkers en hun interesses. De ene heemkundekring heeft een team voor diepgaand onderzoek en het regelmatig publiceren van boeken, een andere kring is al blij als voor de leden een kwartaalblad van niveau uitkomt. De ene heemkundekring heeft een prachtige collectie met wisseltonstellingen, de ander heeft geen eigen onderkomen. Dat geeft allemaal heel veel diversiteit.

Ook een sterke heemkundekring kan niet alle verdieping en verbreding oppakken. Er moeten keuzes worden gemaakt. Wie nog bezig is een collectie op te bouwen, moet daar veel tijd in stoppen. Wie begonnen is aan digitalisering, besteedt daar veel energie aan. Maar met de ontwikkeling in de tijd, met het beter benutten van digitalisering en met nieuwe medewerkers, kunnen nieuwe uitdagingen worden aangepakt. Brabants Heem maakt in haar ondersteuning keuzes, elk jaar andere thema's die aan de orde komen in workshops, op de Raad van Aangeslotenen, in regio-overleg, in de Koerier, op de website, e.d.

De inhoudelijke thema's die in 2022 de aandacht vragen zijn:

- De continue Brabantse profilering met de door de provincie vastgestelde vier verhaallijnen: bestuurlijk Brabant, bevochten Brabant, religieus Brabant en innovatief Brabant.
- Het thema van Open Monumenten Dag 2022, zoals hiervoor beschreven.
- Een thema dat het komende jaar ook aandacht vraagt van de heemkundekringen is hun bijdrage aan het formuleren van de omgevingsvisie, een taak waar elke gemeente momenteel mee bezig is. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving en het grondgebied van een gemeente. Geschiedenis, erfgoed en cultuur horen daar een onlosmakelijk onderdeel van te zijn.
- Brabants Heem is direct betrokken bij de uitreiking van de tweejaarlijkse Knippenbergprijs. In 2022 wordt de prijs niet uitgereikt, maar wordt er nagedacht over de organisatie en de bredere bekendmaking van de prijs.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden door de heemkundekringen en bij de ondersteuning van Brabants Heem, zijn nieuwe werkvormen essentieel, waarbij veel meer gebruik moet worden gemaakt van internet en social media. Brabants Heem zal de in 2020 ingeslagen weg van digitale workshops voortzetten. Een digitale workshop van anderhalf uur zal in deze tijd wellicht net zo effectief zijn als een hele dag met sprekers. Iedereen zal de websites actiever gaan gebruiken en alle betrokkenen moeten stappen voorwaarts zetten op het gebruik van bijvoorbeeld Facebook of voor de jongeren Instagram en TikTok. Daarbij vraagt Brabants Heem de succesvolle heemkundekringen hun ervaringen te delen met collega heemkundekringen.

Brabants Heem biedt in de breedte ondersteuning, zowel op de inhoud van de thema's als op de werkvormen, wetend dat in de diversiteit van verenigingen nieuwe initiatieven ook sterk per heemkundekring kunnen verschillen. De website en De Koerier kunnen hier een belangrijke rol spelen. Maar vooral stimuleert Brabants Heem het leren van elkaar. De website van Brabants Heem is zo ingericht dat er volop ruimte is voor voorbeelden van heemkundekringen op alle mogelijk gebied, over besturen, over collecties, over lezingen, over excursies, over scholen, over

toerisme, over immaterieel erfgoed, over jongeren, etc. etc. Het is de bedoeling dat heemkundekringen op zoek naar de precieze aanpak van een nieuwe ontwikkeling zich kunnen oriënteren en een voorbeeld kunnen nemen aan collega heemkundekringen. Niet om precies te kopiëren, wel om de beste aanpak voor de eigen heemkundekring te ontdekken. Leren van elkaar.

Ondanks corona staat hoog op de wensenlijst om de regiobijeenkomsten te continueren. Het is de beste plaats waarin heemkundekringen ervaringen kunnen doorgeven en kunnen leren van elkaar. Het is de beste plaats om samen te discussiëren over hoe je na de coronastilstand van het afgelopen jaar weer het werk kunt oppakken met exposities, excursies, boeken uitgeven, lezingen geven, met inhoud geven aan de vier verhaallijnen, met de organisatie van een corona-veilig maar wel volop actief Brabants Erfgoed Weekend in het tweede weekend van september 2022.

Brabants Heem werkt samen met Erfgoed Brabant, die ook keuzes moet maken en haar prioriteiten legt bij digitalisering, educatie en de website Brabants Erfgoed, "De website van ons samen!". Eveneens werkt Brabants Heem samen met de Erfgoed Brabant Academie, ondergebracht bij Erfgoed Brabant, maar die "de Academie van ons samen!" is.

Kerntaak B

VERSTERKEN HEEMKUNDEKRINGEN

- Workshops
- Public relations & communicatie
- Educatie
- Ondernemerschap

Brabants Heem heeft afgelopen jaren ervaren dat kleine workshops van 5 tot 15 deelnemers op locatie bij een van de heemkundekringen de meest effectieve manier is om heemkundekringen te versterken. Die weg wordt geïntensiveerd. Denk aan workshops als immaterieel erfgoed inventariseren, erfgoedtoerisme, het besturen van een heemkundekring, beeld- en auteursrechten, het inrichten van een museum, het schrijven van een erfgoedplan, omgevingsvisie, ondernemerschap, juridische vaardigheden, etc. etc. In 2022 zullen we drie cursusdagen organiseren voor heemkundekringen. Het palet aan workshops is en wordt verder uitgebouwd met digitale workshops, die eenmaal opgenomen, langere tijd op de website van Brabants Heem vindbaar zullen zijn en waarmee we hopen ook heemkundekringen te bereiken die doorgaans niet in de gelegenheid zijn deel te nemen aan een regio-beraad of om workshops fysiek bij te wonen. En uiteraard zijn bestuursleden van Brabants Heem individueel op hun vakgebied beschikbaar voor advisering.

Erfgoed verdient een imago van eigentijds, actief, in beweging, jong, actueel en ambitieus. Die uitstraling is uitgangspunt bij alle gezichtsbepalende uitingen van de heemkundekringen en ook van de overkoepelende organisatie. Dat geldt voor de website, de Koerier, In Brabant, maar het is ook sterk gekoppeld aan de diensten van Erfgoed Brabant. Je moet niet communiceren als je niets te vertellen hebt, maar veel communiceren en tijdig communiceren is wel superbelangrijk. Er gebeurt veel in erfgoedland en dat moet af te lezen zijn aan de communicatie. In dit kader heeft Brabants Heem intensiever overleg met andere overkoepelende organisaties in het werkveld binnen de provincie. De ambitie van Brabants Heem is om zijn website verder te laten groeien tot een platform van lokale erfgoed beoefening, niet alleen voor de heemkundekringen, maar ook bij de leden en bij individuele erfgoedliefhebbers moet de website van Brabants Heem bij de favorieten staan. In het planjaar 2022 blijven we daaraan werken. Te denken valt daarbij aan het gesproken woord, zoals in blogs en vlogs. Het gebruik van facebook en andere social media groeit. Ook daarin zoeken we naar aanvulling en aansluiting bij nieuwe doelgroepen, bijvoorbeeld jongeren. Het aanbod voor kwartaalblad De Koerier is de afgelopen jaren fors gegroeid. Dat niveau willen we voor 2022 op zijn minst evenaren. De maandelijkse nieuwsbrief is een uitstekende manier om op effectieve wijze met aangesloten kringen en verenigingen te communiceren.

Brabants Heem bevordert krachtig de digitalisering, het hebben van een goede website, het digitaliseren van boeken en tijdschriften en het digitaal benutten van bronnen zoals betreffende historische geografie.

Jongeren bereiken is een belangrijk aandachtspunt voor de heemkundekringen. Veel heemkundekringen vinden dat ze daarin tekortschieten. Hoe bereik je jongeren? Hoe kun je jongeren bereiken via het onderwijs? Leraren worden bedolven onder lesbrieven en verzoeken van organisaties. Bij sommige heemkundekringen zie je gepensioneerde leerkrachten een rol spelen. Bij immaterieel erfgoed gemeenschappen is daar veel ervaring mee. Erfgoed Jong helpt organisaties met het bereiken van jongeren. Hebben heemkundekringen jongeren iets te bieden? Belangrijk lijkt tenminste de jongeren hun eigen erfgoed te gunnen, hun eigen verleden, hun eigen keuzes, hun eigen uitingsvormen. Brabants Heem heeft de ambitie om goede voorbeelden, of voorbeelden waar heemkundekringen van kunnen leren, in de schijnwerpers te zetten, bijvoorbeeld op een workshop gekoppeld aan de Raad van Aangeslotenen, maar ook via uitingen op social media waarop de heemkundekringen kunnen meeliften.

Brabants Heem zet zich in voor de versterking van het cultureel ondernemerschap van de aangesloten heemkundekringen. Als anderen expliciet vragen om de kennis van de heemkundekring mag daar voor de heemkundekring best een beloning tegenover staan. Als bijvoorbeeld de gemeente medewerking vraagt van de heemkundekring bij een omvangrijk project, gestart ter bevordering van erfgoedtoerisme waarmee later ondernemers meer inkomsten hebben en indirect dus ook de gemeente, dan mag daar voor de heemkundekring best een financiële beloning tegenover staan. Als anderen gewin hebben mag de heemkundekring best meeprofiteren. Sterker nog, heemkundekringen moeten zich wel in die richting ontwikkelen. Meer activiteiten vergen meer financiële slagkracht en dat kan het best gezamenlijk aan elkaar gekoppeld worden gerealiseerd. Als er op verzoek extra activiteiten zijn, dan moet ook de financiële consequentie worden besproken met de verzoeker.

Kerntaak C **NETWERKEN**

Brabants Heem neemt het voortouw op de samenwerking van de diverse Brabantse erfgoedorganisaties. Daarbij staan drie invalshoeken centraal:

Ten eerste maakt Brabants Heem zich sterk om Open Monumenten Dag uit te bouwen tot het Brabantse Erfgoed Weekend, Brabant-breed, bij elke heemkundekring, indien mogelijk aansluitend op het jaarthema van Open Monumenten Dag. Het Brabants Erfgoed Weekend is het ideale platform voor concrete samenwerking. De heemkundekringen zetten stads- en dorpswandelingen, organiseren lezingen, geven een themanummer van hun kwartaalblad uit, houden een tentoonstelling in de bibliotheek, etc. Musea, archieven en molens openen hun deuren. Monumenten zetten hun deuren open. De gildes organiseren een kruisboog-toernooi voor de jeugd organiseren, enzovoorts, met veel publiciteit, met veel benutting van social media.

Ten tweede zal Brabants Heem zorgen dat de praktische samenwerking van heemkundekringen met andere Brabants erfgoedorganisaties meer vanzelfsprekend wordt. Als een heemkundekring zich zorgen maakt over het behoud van een lokaal monument, moeten zij vooral Heemschut inschakelen. Heemkundekringen moeten zo ook de weg kennen naar bijvoorbeeld de Brabant Collectie, Brabants Landschap en het Noord-Brabants Archeologisch Genootschap (NBAG). Omgekeerd is het slim als de Brabants erfgoedorganisaties bij lokale activiteiten de lokale heemkundekringen actief betrekken. Daar zit namelijk ongelooflijk veel kennis.

Brabants Heem zet zich in voor het leggen van verbindingen tussen de verschillende provinciale erfgoed stakeholders en erfgoedkoepels. Een van de organisaties die bijzonder aandacht vraagt is de Stichting De Brabantse Boerderijen, mede opgericht door Brabants Heem. Het beschermen van landschap en boerderijen is ook een provinciaal aandachtspunt, die – als het aan Brabants Heem ligt – gestalte krijgt in een vijfde verhaallijn: 'Groen Brabant'. Dit raakt ook het manifest Brabants

Landelijk Erfgoed waarvan Brabants Heem de trekker was en het thema van de Knippenbergprijs 2021. Brabants Heem en Stichting De Brabantse Boerderijen reiken in 2022 de tweejaarlijkse boerderijpluim uit.

Verder is het natuurlijk vanzelfsprekend dat de heemkundekringen en erfgoedorganisaties lokaal met allerlei instanties, verenigingen en gemeentebesturen samenwerken en een belangrijke schakel zijn in het toeristisch recreatief beleid, bij evenementen, voor lokale advisering, etc.

Naast de samenwerkingsinitiatieven heeft Brabants Heem de ambitie om de volkscultuur – nu immaterieel erfgoed genoemd – onder de aandacht te houden en/of terug te brengen binnen de Brabantse Heemkunde. Ze wil de immaterieel erfgoedgemeenschappen verbinden aan Brabants Heem. Immaterieel Erfgoed gemeenschappen houden zich bezig met lokaal erfgoed en werken uitsluitend met vrijwilligers. Ze passen dus binnen de koepel van Brabants Heem. De ambitie is de komende jaren verbindingen tussen de Brabantse Immaterieel Erfgoed gemeenschappen onderling en tussen de Immaterieel Erfgoed gemeenschappen en heemkundekringen tot stand te brengen. Het versterkt de voortgaande trend dat steeds meer erfgoedverenigingen lokaal en regionaal gaan samenwerken (de regionalisering van het lokaal erfgoed) en dat gemeenten erfgoed inzetten bij citymarketing en cultuurtoerisme.

De deskundige kennis van de heemkundekringen mag gerust worden uitgedragen, zowel intern voor de heemkundekringen onder elkaar, als ook extern bij activiteiten van andere Brabantse erfgoedorganisaties, ook over de grens. Als andere erfgoedorganisaties de heemkundekringen betrekken, geeft dat over en weer veel grotere affiniteit, betrokkenheid en stimulatie ook tot meer lokale activiteiten. In dat perspectief mogen de Brabantse Heemdagen hun toekomst vinden. En zo zal Brabants Heem actief betrokken blijven bij het Brabants Archeologie Genootschap, Centrum Studie De Kempen en de Vlaams Nederlandse Werkgroep Volkscultuur.

Kerntaak D **BESTUUR**

Het bestuur gaat verder met de in 2019 gestarte reductie van indirecte kosten en het veel meer digitaal afhandelen van haar werkzaamheden. Minder indirecte kosten ten gunste van directe activiteiten. 50% van de indirecte kosten betreft de diensten van Erfgoed Brabant, waaronder de administratie, de boekhouding, de jaarrekening en de ondersteuning van organisatorische aspecten van de Raad van Aangeslotenen, zomercolleges, workshops, e.d.

Zichtbare resultaten 2022

- Een boek over tradities in Brabant.
- Pilotproject lokaal inventariseren en documenteren immaterieel erfgoed.
- Tenminste 50 heemkundekringen doen in september 2022 mee met de Brabantse Erfgoed Dag (= bredere activiteiten dan strikte thema Open Monumenten Dag). Via Brabants Heem zijn collega overkoepelende provinciale erfgoedorganisaties betrokken.
- Ook andere erfgoedorganisaties dan de traditionele heemkundekringen kunnen zich aansluiten bij Brabants Heem.
- Drie cursusdagen over het besturen van heemkundekringen.
- Omvorming van het Boekenfonds.
- Meer heemkundekringen hanteren digitale middelen bij hun activiteiten, zoals lezingen, boekpresentaties, rondleidingen per film, etc. etc. Deze ontwikkeling is ondersteund door de website van Brabants Heem.
- Uitdragen provinciale verhaallijnen door onder andere erfgoedcolleges en workshops.

Ondertekening

Dit werkplan is goedgekeurd in de bestuursvergadering van 16 september 2021 en besproken op de Raad van Aangeslotenen van 25 november 2021.

Henk Hellegers, voorzitter

Kees van Kempen, secretaris